

**Posudek dizertační práce PhDr. P. Moravcové: Postoje a rizikovitost sexuálního chování studentů posledních dvou ročníků gymnázií, středních škol a středních odborných učilišť Praze z hlediska HIV/AIDS infekce. 1.LF UK Praha, 2008**

Práce se zabývá zatím v odborném psychologickém písemnictví zatím stále ještě ne dostatečně zpracovanou problematikou. Autorka se při práci na teoretické části soustředila na aktuální zdroje a výzkumy z posledních 10 let, s důrazem na literaturu vztahující se k tématu sexuality adolescentů co nejnovějšího data, naprostá většina použité literatury je z anglických zdrojů. Pokouší se zmapovat kognitivní, emocionální a reálnou behaviorální složku týkající se sexuality jedinců uvedené věkové skupiny.

V teoretické části práce se autorka soustředila zejména na psychologické aspekty sexuality a souvislosti jednotlivých vzorců rizikového sexuálního chování. V první kapitole předkládá stručný úvod do oblasti HIV/AIDS onemocnění, pohled do historie i na současný stav, zabývá se epidemiologií, možnostmi přenosu HIV. V druhé kapitole se pak zabývá současným rozšířením HIV/AIDS epidemie ve světě i v České republice. Ve třetí kapitole se věnuje problematice výzkumu sexuálního chování. Ve čtvrté kapitole se zaměřuje na rizikové sexuální. Uvádí poznatky o psychologických souvislostech otázky používání kondomů a dalších aspektech rizikového sexuálního chování (počty partnerů, změny chování pod hrozbou HIV/AIDS). Dokumentuje, že období adolescence je obdobím zvýšené citlivosti k podstupování rizika, a podrobněji probírá vybrané faktory, jež s podstupováním rizika souvisí. Vzhledem k cíli práce dále mapuje charakteristiky rizikových forem sexuálního chování zejména adolescentní části populace v ČR i v zahraničí. Poslední kapitolu teoretické části práce tvoří rozsáhlé pojednání věnované psychologickým aspektům prevence přenosu HIV/AIDS infekce, s důrazem na analýzu účinných faktorů preventivních programů. Tuto část považuji za přehlednou, odborně přínosnou a velmi dobře zpracovanou.

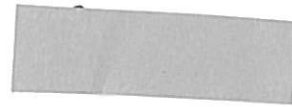
Ve výzkumné části autorka předkládá výsledky z dotazníkového šetření pražské mládeže. Použila při něm dotazník vlastní konstrukce, částečně vycházející z otázek dotazníku použitého při národním reprezentativním výzkumu sexuálního chování české populace, který doplnila o otázky zabývající se postoji a názory, tj. emocionálně zabarvenou složkou vstupující do hry, kognitivní složkou, znalostmi respondentů o infekci HIV, jejím rozšíření, HIV pozitivních osobách, podrobnostech o praktických stránkách strategií bezpečného sexu atd., a v neposlední řadě jejich skutečným chováním, věku při prvním pohlavním styku, počtu partnerů, používání kondomu, ale také dalšími behaviorálními vzorci, jako je kouření, užívání alkoholu a dalších psychoaktivních látek. Uvádí výsledky včetně rozdělení odpovědí podle pohlaví a podle typu školy (studenti gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť). Uvádí i rozdíl mezi muži a ženami a mezi třemi různými typy škol. Dosažené výsledky jsou statisticky zpracovány adekvátně.

V diskusi pak autorka své výsledky smysluplně porovnává s obdobnými daty získanými v jiných výzkumech a také se situací v zahraničí. Závěr věnuje stručnému shrnutí zjištěných výsledků. V neposlední řadě oceňuji i rozsáhlou bibliografii, která tvoří vynikající poznatkovou databázi posledních výzkumů v oblasti HIV/AIDS.

Výsledky výzkumu doktorandky jsou v českém odborném písemnictví v tomto rozsahu a velikosti zkoumaného souboru naprosto prioritní, lze je považovat za odborně velmi přínosné a z hlediska další aplikace v preventivních programech za základní. Lze je použít jak ve výuce a osvětě, tak i při plánování další strategie v prevenci epidemie.

Závěrem konstatuji, že autorka ve své dizertační práci prokázala kromě schopnosti vědecké výzkumné práce i vynikající schopnost práce s literaturou, výbornou orientaci v problematice, a vynikající schopnost formulace vlastních názorů. Její práci proto k obhajobě

d o p o r u č u j i.



V Praze, 2.10.2008

Prof.PhDr.Petr Weiss,PhD

*Prof.PhDr. Petr Weiss, Ph.D.  
Sexuologický ústav VFN a 1. LF UK  
tel.: 604 233 184*